

ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКОТО ИМУЩЕСТВО

В сила от 01.10.1974 г.

Отразена деноминацията от 05.07.1999 г.

*Обн. ДВ. бр.54 от 12 Юли 1974г., изм. ДВ. бр.22 от 16 Март 1976г., изм. ДВ. бр.35 от 4 Май 1979г., изм. ДВ. бр.36 от 8 Май 1979г., изм. ДВ. бр.28 от 9 Април 1982г., изм. ДВ. бр.45 от 8 Юни 1984г., изм. ДВ. бр.65 от 21 Юли 1995г., изм. ДВ. бр.44 от 21 Май 1996г., изм. ДВ. бр.86 от 11 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.11 от 29 Януари 1998г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., **изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г.***

(*)

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда опазването на селскостопанското имущество от повреди, унищожаване, разпиляване, кражби и присвоявания, както и реда за обезщетяване на причинените вреди.

Чл. 2. (1) Под "селскостопанско имущество" по смисъла на този закон се разбират:

1. селскостопанските земи (обработваеми земи, естествени ливади и пасища);
2. полските култури, трайните и цветните насаждения, оранжерии;
3. селскостопанските животни и птици, пчелите, бубите, както и рибите от водоеми на селскостопански организации;
4. (доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) селскостопанската продукция, включително плодовете от орехови, бадемови, лешникови, кестенови и други плододаващи насаждения извън горските територии;
5. противоерозионните и мелиоративните съоръжения;
6. селскостопанските постройки и съоръжения, инвентарът, машините, торове и другите движими и недвижими вещи, които служат пряко на селското стопанство.

(2) Имуществото, посочено в предходната алинея, се опазва по реда на този закон, когато е собственост или е предоставено за оперативно управление или за ползуване на организации или граждани във връзка с извършвана от тях селскостопанска дейност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Селскостопанското имущество се опазва по реда на този закон и когато се намира в границите на населените места, в крайпътните ивици или в горските територии по смисъла на Закона за горите.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) По реда на този закон се опазват и намиращи се извън горските територии отделни дървета, както и отглежданите в заградени пространства диви животни, птици и риби, които не подлежат на опазване по

специален ред, предвиден в друг закон.

Чл. 4. (1) (Предишен текст на чл. 4 - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Държавните органи, организациите и гражданите са длъжни да пазят селскостопанското имущество и да не допускат неправомерни деяния, които му причиняват вреди.

(2) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Селскостопанските организации и техните трудови колективи организират опазването на селскостопанското имущество от повреди, унищожаване, разпиляване, кражби и присвоявания.

Чл. 5. (1) По реда на този закон се установяват и обезщетяват всички вреди, причинени на селскостопанското имущество от граждани, организации и държавни органи, с изключение на случаите, посочени в чл. 6.

(2) По този ред се определят вреди и присъждат обезщетения и срещу лицата, които солидарно с причинителя или лично отговарят за неговите действия.

(3) Увреденият може да търси гражданска отговорност от причинителя на вредата и по общия ред, без да прибегва до реда, предвиден в този закон.

Чл. 6. (1) Не подлежат на установяване и обезщетяване по реда на този закон вреди, които са причинени:

1. от природни бедствия;
2. от неизвестен причинител;
3. (изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г.) от лица, отговарящи по реда на Кодекса на труда, Примерния устав на ТКЗС, Закона за държавната финансова инспекция;
4. при изпълнение на договорни задължения към увредения;
5. в рамките на покрит от застраховка риск;
6. (доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г.) на пчелни семейства, които не са надлежно вписани в регистъра на общинския (районния) народен съвет по местонахождението на кошерите;
7. на селскостопанско имущество, намиращо се в райони на населени места, в които е забранено извършването на съответната селскостопанска дейност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.) Селскостопанското имущество, намиращо се в границите на горските територии, се опазва по предвидения в Закона за горите ред. Установяването на вредите на това селскостопанско имущество, определянето на обезщетения и налагането на административни наказания се извършват по реда на този закон от Изпълнителната агенция по горите и нейните структури.

(3) В случаите, когато в друг закон или указ се предвижда специален ред за установяване на вреди, причинени на селскостопанско имущество по определен начин или при определени условия, както и за изплащане на обезщетения за такива вреди, прилага се специалният закон или указ.

Глава втора.

ОРГАНИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКОТО ИМУЩЕСТВО

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министерството на земеделието и храните упражнява общото

ръководство и контрол върху дейността на всички органи, на които с този закон са възложени задължения по опазване на селскостопанското имущество.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) (1) Кметовете на общините организират, ръководят и контролират опазването на селскостопанското имущество на територията на общината.

(2) Кметовете на райони или кметства организират опазването на селскостопанското имущество на територията на района или кметството, организират и ръководят полската охрана, издирват нарушителите, налагат административни наказания и вземат мерки за възстановяване на вредите.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) Полската охрана се състои от:

1. полски пазачи;

2. доброволни сътрудници.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

(3) (Отм. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.)

Чл. 10. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 1996 г., в сила от 01.06.1996 г.) Полските пазачи се назначават и уволняват със заповед на кмета на района или кметството.

(2) Правата и задълженията на полските пазачи се уреждат с този закон и правилника за прилагането му.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Полските пазачи и доброволните сътрудници имат право:

1. когато разполагат с достатъчно данни, че се укрива незаконно придобито селскостопанско имущество, да извършват:

а) проверки на личен багаж и превозни средства;

б) проверки през деня в дворове и нежилищни сгради в присъствието на представител на общинския (районния) народен съвет или кметството, а когато проверката е извън населеното място - в присъствието поне на едно поемно лице;

2. да изземват откраднатото или присвоеното селскостопанско имущество;

3. да задържат животни в случаите по чл. 39;

4. (изм. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) принудително да отвеждат нарушителите в общинския (районния) народен съвет, в кметството или в най-близкото районно управление на МВР, когато това е необходимо за установяване на самоличността им, за разследване на нарушението или за изземване на предмета на нарушението.

(4) При изпълнение на служебните си задължения полските пазачи задължително носят униформено облекло и имат право да носят оръжие.

(5) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министерството на земеделието и храните определя нормативи за броя на полските пазачи в селскостопанските организации.

Чл. 11. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Доброволните сътрудници от полската охрана се определят със заповед на кмета на

района или кметството съвместно с ръководителя на селскостопанската организация.

(2) При изпълнение на своите функции доброволните сътрудници имат правата и задълженията на длъжностни лица.

Чл. 12. Полските пазачи и доброволните сътрудници са длъжни:

1. да опазват от вреди селскостопанското имущество в определените им райони;
2. да съдействуват за предотвратяване на нарушенията и за ограничаване на вредите от тях;
3. да установяват вредите и издирват нарушителите;
4. да налагат глоби и да събират обезщетения в случаите, посочени в този закон;
5. в случаите, когато селскостопанско имущество е застрашено от увреждане поради изоставяне, разпиляване, неправилно съхранение или използване, да сигнализират пред съответните ръководни и контролни органи;
6. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) да съставят актове за констатирани нарушения по този закон;
7. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) да уведомяват нарушителите за разпоредбата на чл. 21.

Чл. 13. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Окръжният аграрно-промишлен съюз и селскостопанските организации със съдействието на специализираните държавни органи и обществени организации могат да организират моторизирани групи за опазване на селскостопанското имущество от нарушители.

(2) Лицата, включени в моторизирани групи по предходната алинея, имат правата и задълженията, посочени в чл. 12.

Чл. 14. (1) (Предишен текст на чл. 14, изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Имат правата и задълженията на органи на полската охрана:

1. членовете на ръководствата и контролните съвети на селскостопанските организации;
2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) служителите заемащи контролно-ревизионни длъжности в организации със селскостопанска дейност;
3. (изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) специалисти, заемащи длъжности по списък, утвърден от министъра на земеделието и храните.

(2) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Служителите на МВР имат право да съставят актове за нарушенията, предвидени в този закон, както и да събират глоби и обезщетения до 0.005 лв. с квитанции.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г.) Органите на Министерството на вътрешните работи и на Агенцията за държавна финансова инспекция и обществените организации оказват съдействие при опазването на селскостопанското имущество.

(2) Общинските (районните) народни съвети и кметствата координират дейността на органите и организациите по предходната алинея и на селскостопанските организации във връзка с опазването на селскостопанското имущество.

(3) Общинските (районните) народни съвети, кметствата и органите и организациите по ал. 1 могат да организират групи за съдействие на селскостопанските организации за опазване на селскостопанското имущество, да извършват превантивна и разяснителна дейност и да оказват

обществено въздействие върху нарушителите.

Чл. 16. (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Организации, които нямат своя полска охрана и граждани, които притежават, ползват или имат право на оперативно управление върху селскостопанско имущество, плащат годишна такса за опазване на това имущество съобразно неговия вид, размер и местонахождение по тарифа, утвърдена от Министерския съвет.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 1996 г., в сила от 01.06.1996 г.) Таксите по предходната алинея се събират в специална сметка на общината при условията и по реда, определени с правилника за прилагане на закона. Набраните средства се използват за издръжка на полската охрана, за материално стимулиране на лицата, проявили се при опазването на селскостопанското имущество, и за други мероприятия по този закон.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Организациите, които нямат полска охрана, и гражданите могат да внасят допълнителни средства за назначаване на пазачи, които да охраняват определено тяхно селскостопанско имущество.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Част от събраните глоби по този закон в размер, определен с правилника за неговото прилагане, се внася в специална сметка на Министерството на земеделието и храните и се изразходва за опазване на селскостопанското имущество и за стимулиране на лицата, проявили се при опазването.

Чл. 17б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Селскостопанските организации съвместно с общинските (районните) народни съвети ежегодно отчитат пред населението дейността по опазването на селскостопанското имущество.

Глава трета. УСТАНОВЯВАНЕ НА ВРЕДИ И ОБЕЗЩЕТЯВАНЕ

Чл. 18. (1) Вреди, които се обезщетяват по реда на този закон, се установяват по заявление на увредения или служебно с акт, който се съставя незабавно от орган по охрана на селскостопанското имущество.

(2) Актът следва да отговаря на изискванията на чл. 42 и чл. 43, алинеи 1 и 2 от Закона за административните нарушения и наказания.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г.) Когато актосъставителят не може да установи самоличността на нарушителя, тя се установява от най-близкия народен съвет, кметство или поделение на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 19. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) В двудневен срок от съставянето на акта последният се вписва от съставителя му в специален регистър на кметството или района, на чиято територия се намира увреденото имущество.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) В еднодневен срок от вписването на акта кметът на района или кметството назначава едно, а при сложни случаи и повече компетентни лица, които:

1. установяват характера и размера на вредите;
2. определят размера на обезщетението;
3. изясняват други обстоятелства във връзка с деянието.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г.) За своите констатации и оценки лицата по предходната алинея съставят протокол, който се представя в общинския (районния) народен съвет във възможно най-кратък срок.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Когато наказателното постановление или заповедта за обезщетяване на вредите трябва да се издаде от друг административнонаказващ орган, преписката по акта с протокола по предходната алинея се изпраща от общинския (районния) народен съвет на съответния орган.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Държавните органи и организациите са длъжни да оказват пълно съдействие на лицата по алинея първа при изпълнение на поставените им задачи.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., предишна ал. 4 - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Когато в акта има точни данни за размера на вредите, кметът на района или кметството може сам да определи размера на обезщетението, без да назначава лица по алинея първа.

Чл. 21. Когато до назначаването на лицата по алинея първа на предходния член причинителят на вредата изплати обезщетението и минималния размер на глобата, определена по този закон за извършеното нарушение, преписката се прекратява.

Чл. 22. (1) Оценката на вредите, нанесени на селскостопанско имущество, се извършва:

1. на селскостопанска продукция, селскостопански животни и птици, пчели, буби, риби - по пазарни цени;
2. (изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) на полски култури, трайни и цветни насаждения - по тарифа, утвърдена от министъра на земеделието и храните;
3. на препарати, торове, горива, селскостопански инвентар и амбалаж - по държавни цени на дребно;
4. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)
5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) на други видове селскостопанско имущество - по реалната му стойност, определена съгласно правилника за прилагане на този закон.

(2) При определяне на вредите от неполучена селскостопанска продукция се вземат предвид реално очакваните добиви, а ако последните не могат да се определят - плановите добиви.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Размерът на обезщетението за вредите от завземането или предоставянето без законно основание на държавни и кооперативни селскостопански земи и пасища или за неосвобождаването им след покана се определя с тарифа, приета от Министерския съвет.

Чл. 23. (1) На лицата, назначени съгласно чл. 20, се заплащат пътни и дневни пари в размерите по Наредбата за служебните командировки, а също и възнаграждение за извършената работа.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 44 от 1996 г., в сила от 01.06.1996 г.) Разходите по предходната алинея се заплащат от специалната сметка по чл. 16, ал. 2.

Чл. 24. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) В 7-дневен срок от представянето на протокола по чл. 20, ал. 2, а в случаите по ал. 4 на същия член - от вписването на акта, административнонаказващият орган се произнася по преписката, като:

1. прекратява преписката, ако се установи, че няма вреди или че те са вече обезщетени и няма основание за налагане на наказание;

2. прекратява преписката или я изпраща на компетентния орган, ако се установи, че случаят попада под разпорежданията на чл. 6 от този закон;

3. ако се установи, че има причинени вреди, определя разноските по чл. 23, а също и дължимото обезщетение в пълния му размер, без да е необходимо искане от увредения, освен ако последният заяви, че ще търси заплащане на вредите по общия исков ред.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) В случай, че вредите са причинени виновно, административнонаказващият орган налага и съответното административно наказание на причинителя, а ако има данни за престъпление - изпраща преписката на прокуратурата.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) В случаите по предходната алинея, ако има вреди и причинителят е известен, но прокурорът прекрати преписката поради липса на престъпление или тя бъде изпратена на другарския съд, обезщетението за вредите и разноските се определя от административнонаказващият орган по реда на този закон.

Чл. 25. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Определянето на обезщетение и налагането на административно наказание за причинени вреди на селскостопанско имущество се извършват от административнонаказващият орган с наказателно постановление, по отношение на което, доколкото не е предвидено друго в този закон, се прилагат разпоредбите на глава трета от Закона за административните нарушения и наказания с изключение на чл. 56.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Когато няма основание за налагане на административно наказание, определянето на обезщетение за причинени вреди става със заповед на административнонаказващият орган, която може да бъде обжалвана по реда на Гражданския процесуален кодекс пред районния съд в 14-дневен срок от съобщаването ѝ.

(3) Районният съд разглежда делото по същество и се произнася с решение, което не подлежи на обжалване.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) В случаите, когато държавни органи са причинили вреди на селскостопанско имущество чрез правомерни служебни действия и разпореждания, без увреденият да има вина за това, установяването на вредите и определянето на обезщетението стават по реда на членове 20 - 25, като назначаването на лицата по чл. 20, разглеждането на преписката и издаването на заповед за обезщетяване се извършват от министъра на земеделието и храните, изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите и кмета на общината.

(2) Заповедта по предходната алинея може да бъде обжалвана по реда и в сроковете, предвидени в чл. 25, ал. 2 и 3.

(3) Обезщетенията, определени по предходната алинея, се изплащат със средства от бюджета на съответното министерство, ведомство или народен съвет.

Глава четвърта.
ВРЕДИ ОТ ДИВИ ЖИВОТНИ И ПТИЦИ (В СИЛА ОТ 01.01.1975 Г.)

Чл. 27. (В сила от 01.01.1975 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., отм. - ДВ, бр. 86 от 1996 г., в сила от 01.01.1997 г.)

Чл. 28. (В сила от 01.01.1975 г., доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., отм. - ДВ, бр. 86 от 1996 г., в сила от 01.01.1997 г.)

Глава пета.
ВРЕДИ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА, ВОДИТЕ И ПОЧВАТА

Чл. 29. Всеки, който с дейността си замърсява въздуха, водите и почвата, като ги прави негодни или опасни за селскостопанските животни и птици или за развитието на селскостопанските култури, трайните и цветните насаждения, отговаря за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от замърсяването.

Чл. 30. (1) Когато замърсяването е резултат на разрешена по установения ред дейност, установяването на вредите, определянето на обезщетението и начинът на изплащането му се уреждат с правилника за прилагане на този закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Отговорността за вредите по този член се ограничава до размера на преките и предвидими вреди при условие, че селскостопанските организации и граждани са изпълнили указанията на Министерството на земеделието и храните и на кметовете на общините за евентуално преустройство на дейността им.

(3) Споровете по изплащането на вредите от замърсяване, причинени на селскостопански организации, се решават от Държавния арбитраж, а за вреди, причинени на граждани - от съответния районен съд.

Чл. 31. (1) Когато замърсяването се дължи на деяние, наказуемо като престъпление или административно нарушение, увреденият следва да търси обезщетяване на причинените му вреди по общия ред.

(2) В случаите на предходната алинея, когато установяването на точния вид и размер на вредите на селскостопанско имущество не е извършено в рамките на наказателното производство, по искане на увредения това може да стане по реда на чл. 20 и следващите или по общия ред за обезпечаване на доказателства.

Глава шеста.
ОПАЗВАНЕ НА ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ

Чл. 32. (1) Забранено е отсичането и изкореняването на овощни и горски дървета и на лози в селскостопанските земи и по границите между тях, както и покрай водните течения и пътищата.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Разрешение за отсичане и

изкореняване до пет дървета и на лозя до 1 декар се дава от кмета на района или кметството въз основа на писмена молба и при наличие на уважителни причини.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Разрешение за отсичане и изкореняване на по-голям брой дървета и на лозя над 1 декар се дава от началника на управление "Земеделие" при общинската администрация въз основа на писмена молба и при наличие на крайно уважителни причини.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказът да се даде разрешение в случаите по предходните алинеи може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред кмета на общината в 7-дневен срок от съобщението.

Чл. 33. Не се разрешава отсичане или изкореняване на дървета, които се намират на стръмни терени с наклон над 12 градуса, в ерозирани земи, във водосборните райони на язовири или край брегове на реки и дерета, където тези дървета служат за противоерозионни или водорегулиращи цели.

Чл. 34. (1) Ореховите, кестеновите, бадемовите, лешниковите и черничевите дървета, както и други видове дървета, представляващи особена ценност за селското стопанство, се намират под режим на особена закрила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министърът на земеделието и храните утвърждава наредба за подлежащите на особена закрила дървета, тяхното опазване, използване, отсичане и заместване.

Глава седма. ПРАВО НА ПРЕМИНАВАНЕ

Чл. 35. (1) Забранено е да се преминава през чужди земи, засадени със селскостопански култури, трайни и цветни насаждения, освен при установено право на преминаване.

(2) Прокарването на инсталации и съоръжения през чужди селскостопански земи се допуска само когато това се извършва по законоустановения ред и при пълно обезщетяване на причинените вреди.

Чл. 36. (1) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Собственик или ползувател на селскостопанска земя, която няма изход на обществен път, може да поиска от кмета на района или кметството по местонахождението на имота да му разреши право на преминаване през съседните земи.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Кметът на района или кметството възлага на комисия от длъжностни лица да определи мястото за преминаване, като се спазва изискването да се причинява най-малка вреда на служещата земя, а също така да определи размера на обезщетението за вредите, които се причиняват на тази земя.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) За предоставеното право на преминаване и размера на обезщетението кметът на района или кметството издава заповед, която може да се обжалва по реда на Гражданския процесуален кодекс пред районния съд в 14-дневен срок от съобщението.

(4) Районният съд разглежда делото по същество и се произнася с решение, което не подлежи на обжалване.

Чл. 37. Когато селскостопанската земя се окаже без достъп вследствие на продажба, замяна, делба или тя е предоставена за лично ползуване, продавачът, заменителят, съделителят или предоставилият земята е длъжен да осигури достъп, без да има право на обезщетение за вредите.

Чл. 38. Правото на преминаване се прекратява по реда на чл. 36, когато отпадне нуждата от преминаване.

Глава осма.

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 39. (1) Добитък, пуснат в селскостопански земи в нарушение на законни разпоредби, когато е собственост на гражданин или на неизвестно лице, се задържа от органите на полската охрана.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г.) Когато добитъкът не бъде потърсен в 14-дневен срок от задържането или ако в 7-дневен срок от уведомяването собственикът не заплати разноските по храненето и гледането на животните и дължимото обезщетение за причинените вреди, последните се продават от изпълнителния комитет на общинския (районния) народен съвет на държавна или кооперативна стопанска организация, която има право да купува животни от такъв вид и категория, или на публична продажба. От получената сума се удържа дължимото обезщетение за причинени вреди, разноските по гледане и хранене на животните, разходите по чл. 23, както и евентуалната глоба.

(3) Ако в срок 3 месеца от съобщението, когато собственикът на животните е известен, и 6 месеца от деня на продажбата, когато собственикът е неизвестен, той не се яви, за да получи остатъка от сумата, последната се внася в приход по извънбюджетната сметка за опазване на селскостопанското имущество.

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Наказва се с глоба от 100 до 500 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, който:

1. отсече, унищожи или повреди без разрешение дърво или лоза, опазвани съгласно чл. 32 - 34;

2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) влиза или преминава, или пуска животни през селскостопански земи с посеви, трайни или цветни насаждения, без да има право, като с това причинява вреди на селскостопанско имущество;

3. (доп. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) прокаква инсталация и съоръжения и пътища през чужди селскостопански земи, без да има разрешение, като причинява вреди на селскостопанско имущество;

4. причинява вреди на селскостопанско имущество посредством замърсяване на въздуха, водите и почвата извън случаите, предвидени в чл. 30 от този закон;

5. по непредпазливост причини малозначителна повреда в селскостопанска машина или съоръжение;

6. (изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) завземе без законно основание или не освободи след покана обществена селскостопанска земя, селскостопанска постройка или друго обществено недвижимо селскостопанско имущество;

7. с неправомерни действия или бездействия причини или допусне причиняване на вреди

на селскостопанска продукция при нейното прибиране, превоз, манипулиране, съхраняване и използване или допусне нейното изоставяне и повреждане на място;

8. като ръководител в случаите на чл. 12, т. 5 не предприема необходимите мерки за предотвратяване увреждането на имуществото;

9. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) ползува без законно основание селскостопанска машина, животно, превозно средство, инвентар, съоръжение или друго движимо селскостопанско имущество - обществена собственост;

10. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) предостави или вземе селскостопанска продукция - обществена собственост, без да е издаден придружителен или отчетен документ за това;

11. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) като длъжностно лице продаде, нареди или допусне да се продаде селскостопанска продукция в нарушение на установения ред или на реда за преоценяване;

12. (нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) отглежда чужди за селскостопанската организация животни и птици в обществени стада и животновъдни сгради при нарушаване на установения ред.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) При повторно извършване на нарушение по предходната алинея наказанието е глоба от 150 до 800 лева.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Длъжностно лице, което извърши, нареди или допусне да се извърши нарушение по предходните алинеи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва в случаите по ал. 1 с глоба от 100 до 800 лева, а в случаите по ал. 2 - с глоба от 150 до 1500 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Административните наказания за нарушения по предходните алинеи се налагат и в случаите, когато член на една производствена единица причини вреда на друга производствена единица на същата селскостопанска организация.

(5) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 33 от 2006 г.) Наказанието за нарушение по ал. 1, точки 2, 7 и 8 се налага независимо от имуществената отговорност по Кодекса на труда и Закона за държавната финансова инспекция.

(6) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Когато недвижимото имущество по ал. 1, т. 6 не бъде освободено в едномесечен срок след налагането на наказанието по същата точка, нарушителят се наказва с глоба от 800 до 1500 лева за всяка година до освобождаването на имуществото или до изземването му по реда на чл. 16 от Закона за собствеността.

(7) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) В случаите на ал. 1, т. 6 административнонаказващият орган след издаване на наказателното постановление изпраща преписката на кмета на общината за издаване на заповед по чл. 16 от Закона за собствеността.

(8) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Когато недвижимото имущество по ал. 1, т. 6 бъде наново завзето от същото лице след изземването по реда на чл. 16 от Закона за собствеността, административнонаказващият орган изпраща преписката на прокуратурата.

(9) (Нова - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Гражданите и организациите, които са завзели без законно основание държавна или кооперативна селскостопанска земя, селскостопанска сграда или друго обществено недвижимо селскостопанско имущество, не могат да се ползват от правата по чл. 73, ал. 1 и чл. 74 от Закона за собствеността.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Наказва се с глоба от 150 до 800 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, длъжностно лице, което:

1. в нарушение на установения ред предостави за ползуване на граждани или на организация обществена селскостопанска земя, селскостопанска постройка или друго недвижимо

селскостопанско имущество;

2. не предприеме действия за изземване от гражданин или организация завзета без законно основание или неосвободена след покана селскостопанска земя, селскостопанска постройка или друго обществено селскостопанско имущество.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 22 от 1976 г., изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., в сила от 01.07.1982 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Който открадне, присвои или извърши вещно укривателство на селскостопанско имущество, когато стойността на предмета не надвишава 150 лв. по цени на дребно, се наказва по административен ред с глоба от 50 до 800 лв., но не по-малко от тройния размер на стойността на предмета.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Когато нарушението по предходната алинея е извършено нощно време или при извършването му е ползувано немоторно превозно средство, се налага глоба от 15 до 800 лв.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, а преписката се изпраща на прокурора, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) деецът в продължение на една година е извършил две или повече деяния, общата стойност на предмета на които е над 15 лв.;

2. деецът е осъждан за такова престъпление или му е налагано административно наказание за такова деяние и не е изтекла една година от извършването му;

3. предметът е отровно или взривно вещество.

(4) Ако при извършване на деянието по ал. 1 и 2 са причинени вреди на селскостопанското имущество, административнонаказващия орган определя и обезщетението.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) Отнемат се в полза на държавата вещите, животните и превозните средства, принадлежащи на нарушителя, използвани при извършване на нарушение по чл. 40, ал. 1, т. 2 и чл. 41, ал. 1 и 2 при условията на чл. 20, ал. 4 от Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 41б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) Когато от едно лице са извършени две или повече нарушения по чл. 40, ал. 1, точки 2 и б, ал. б и по чл. 41, ал. 1 и 2, може да се отнеме предоставената на домакинството му за ползуване държавна или кооперативна земя за срок от една до три стопански години.

(2) Отнемането по предходната алинея се извършва от органа, който е предоставил земята.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Наказва се с глоба от 2 до 30 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, длъжностно лице, което:

1. не състави акт за констатирано от него нарушение;

2. не издаде наказателно постановление или заповед за обезщетение за причинени вреди.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) За повторно нарушение по предходната алинея наказанието е глоба от 250 до 1500 лв.

Чл. 43. (Изм. - ДВ, бр. 22 от 1976 г.) (1) По отношение на съучастниците в умишлено

нарушение по този закон се прилагат мерките, предвидени за извършеното нарушение, като се вземат пред вид характерът и степента на тяхното участие.

(2) Разпоредбата на предходната алинея се прилага и по отношение на водач на превозно средство, който помогне на лице, извършило кражба или присвояване по чл. 41, да напусне мястото на нарушението или да превози имуществото.

Чл. 44. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 88 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Наказателните постановления и заповедите за определяне на обезщетения по този закон се издават от министъра на земеделието и храните, от кмета на общината и от председателя на окръжния аграрно-промишлен съюз по актове, съставени от техни длъжностни лица, а по актове, съставени от полската охрана, от длъжностни лица на селскостопанските организации или от служители на МВР - от кмета на района или кметството.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.)

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., в сила от 01.07.1982 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г.) Органите на полската охрана могат на мястото на нарушението да налагат глоба от 1 до 5 лв. срещу квитанция.

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 11 от 1998 г., отм. - ДВ, бр. 77 от 2012 г., в сила от 09.10.2012 г.)

Чл. 47. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) При нарушение по чл. 40, ал. 1, т. 6, ал. 6 и чл. 41, ал. 1 и 2 препис от влязлото в сила наказателно постановление се изпраща на организацията, в която нарушителят работи или членува, за да се уведоми съответният колектив. Преписът се изпраща от органа, издал наказателното постановление.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., отм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.)

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г., отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 09.04.2011 г.)

§ 1б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Отм. - ДВ, бр. 45 от 1984 г.)

§ 3. За прилагането на този закон Министерският съвет издава правилник.

§ 4. Този закон влиза в сила от 1 октомври 1974 г., а разпоредбите на глава четвърта - от 1 януари 1975 г., и отменя Указа за опазване на селското стопанство (обн., Изв., бр. 38 от 12.V.1953 г.).

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 35 от 1979 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на земеделието и храните, министъра на горите и опазване на природната среда и министъра на финансите.

§ 6. Чл. 52 от Закона за собствеността се изменя, като думите "В населените места ..." се заличават.

§ 7. (Нов - ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 80 от 2009 г.) Министърът на вътрешните работи и министърът на земеделието и храните издават наредба за организацията и дейността на ведомствената милиция към селскостопанските организации.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ЗАКРИВАНЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
ХРАНИТЕЛНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ И ЗА ДАВАНЕ РАНГ НА МИНИСТЕРСТВО НА
НАЦИОНАЛНИЯ АГРАРНО-ПРОМИШЛЕН СЪЮЗ
(ОБН. - ДВ, БР. 35 ОТ 1979 Г.)

§ 2. Във всички нормативни актове думите "Министерството на земеделието и хранителната промишленост" се заменят с "Националния аграрно-промишлен съюз", думите "министъра на земеделието и хранителната промишленост" - с "председателя на Централния съвет на Националния аграрно-промишлен съюз", думите "окръжно управление "Земеделие и хранителна промишленост" - с "Окръжен аграрно-промишлен съюз", а думите "началник на окръжно управление "Земеделие и хранителна промишленост" - с "председател на изпълнителното бюро на окръжния аграрно-промишлен съюз".

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНИ И УКАЗИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО
ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНИТЕ СЪВЕТИ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 1979 Г.)

Раздел VIII

Изменение на Закона за опазване на селскостопанското имущество

§ 42. Навсякъде в закона след думите "общинския" или "общински" се добавя в скоби

думата "районния" или "районен".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС
(ОБН. - ДВ, БР. 28 ОТ 1982 Г., В СИЛА ОТ 01.07.1982 Г.)

§ 159. Този закон влиза в сила от 1 юли 1982 г.

Преходни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОПАЗВАНЕ НА
СЕЛСКОСТОПАНСКОТО ИМУЩЕСТВО

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 1984 Г.)

§ 33. Ако в тримесечен срок от влизане в сила на разпоредбите по чл. 40, ал. 1, т. 6 и ал. 6 предметът на нарушението е предаден доброволно на селскостопанската организация, предвидените наказания не се налагат.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 65 ОТ 1995 Г.)

§ 55. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г.) се правят следните изменения:

.....

б. Навсякъде в закона думите:

а) "председателят на изпълнителния комитет на общинския (районния) народен съвет" и "председателят на изпълнителния комитет на общинския (районния) народен съвет" се заменят съответно с "кметът на района или кметството" и "кмета на района или кметството";

б) "Националният аграрно-промишлен съюз" и "председателят на Централния съвет на Националния аграрно-промишлен съюз" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и хранителната промишленост" и "министърът на земеделието и хранителната промишленост";

в) "Министерството на горите и горската промишленост" се заменят с "Комитетът по горите", а "министъра на горите и горската промишленост" с "председателя на Комитета по горите";

г) "председателят на изпълнителния комитет на окръжния народен съвет" се заменят с "кметът на общината";

д) "изпълнителните комитети на окръжните народни съвети" се заменят с "кметовете на общините";

е) "окръжните народни съвети" и "окръжният народен съвет" се заменят съответно с "общинските администрации" и "общинската администрация".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ

(ОБН. - ДВ, БР. 44 ОТ 1996 Г., В СИЛА ОТ 01.06.1996 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 юни 1996 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 86 ОТ 1996 Г., В СИЛА ОТ 01.01.1997 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 1997 г.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РИБАРСТВОТО И АКВАКУЛТУРИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2008 Г.)

§ 85. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 65 от 1995 г., бр. 44 и 86 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г. и бр. 30 и 33 от 2006 г.) навсякъде думите "министърът на земеделието и хранителната промишленост", "министъра на земеделието и хранителната промишленост" и "Министерството на земеделието и хранителната промишленост" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието", а думите "Комитета по горите" се заменят с "Държавната агенция по горите".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 80 ОТ 2009 Г.)

§ 70. В Закона за опазване на селскостопанското имущество (обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г.; изм., бр. 22 от 1976 г., бр. 35 и 36 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 65 от 1995 г., бр. 44 и 86 от 1996 г., бр. 11 от 1998 г., бр. 30 и 33 от 2006 г. и бр. 36 от 2008 г.) се правят следните изменения:

.....

2. Навсякъде в закона думите:

а) "Министерството на земеделието и продоволствието", "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на земеделието и храните", "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните";

б) "Държавната агенция по горите" и "председателя на Държавната агенция по горите" се заменят съответно с "Изпълнителната агенция по горите" и "изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 88 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 09.11.2010 Г.)

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1 - 23, § 25, § 27 - 30, § 32 - 34, § 40, § 41, § 43 - 55, § 63 - 89 и § 91 - 114, които влизат в сила от 1 януари 2011 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2011 Г.)

§ 42. Законът влиза в сила в едномесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, § 9, ал. 9 - 11 и § 16, т. 41, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

2. чл. 14, ал. 1, т. 2, чл. 115, ал. 1, т. 2, чл. 116, ал. 2, чл. 183, ал. 2, т. 3 и чл. 249, ал. 5, т. 3, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ
НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ**

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 09.10.2012 Г.)

§ 19. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Бел. ред. Сиела Норма

(Бел. ред. Сиела Норма) Със Закона за изменение и допълнение на Закона за местното самоуправление и местната администрация (ДВ, бр. 65 от 1995 г.) окръжните народни съвети се трансформират в общински администрации, председателите на изпълнителните комитети на общинските (районните) народни съвети - в кметове на район или кметство, но нищо не е казано за самите общински (районни) народни съвети. Виж § 55 от закона.